

Představitelé EU se vztekají nad Orbánovou renegátskou diplomatickou misí za Putinem

P politico.eu/article/viktor-orban-europe-president-elections-2024-volodymyr-zelenskyy-xi-jinping-budapest

Csongor Körömi, Barbara Moens

8 July 2024

Viktor Orbán jel do Moskvy na bradáč s ruským vůdcem Vladimírem Putinem. | Pool Photo od Valery Sharinfulin přes Getty Images

1. Zprávy
2. Obchod

Brusel nyní plánuje, jak omezit sebevyhlášeného prezidenta Evropy.

POLITICOPRO Volný článek obvykle vyhrazený pro předplatitele

Strana Viktora Orbána, Fidesz, právě utrpěla v evropských volbách nejslabší výsledek za posledních 15 let. | Foto Daniel Biskup

Od té doby, co Budapešť minulý týden převzala rotující předsednictví EU, maďarský vůdce Viktor Orbán šmejdí jako kočka na pervitinu.

Z Kyjeva na setkání se svým bête noire Volodymyrem Zelenskyjem, do Moskvy na chinwag s ruským vůdcem Vladimírem Putinem, do Pekingu na setkání s předsedou Si Ťin-pchingem, maďarský premiér provedl závratný program globální diplomacie, který, jak říká, je navržený k nastolení míru na Ukrajině.

Ale Orbánovo hyperaktivní poskoky způsobilo, že skuteční evropští prezidenti obraceli oči v sloup, šéfka Evropské komise Ursula von der Leyenová a šéf Evropské rady Charles Michel bouchli do maďarského vůdce, když jim krade hrom a míchal hrcem v Bruselu.

Poprask na sociálních sítích začal minulý úterý, druhý den šestiměsíčního maďarského předsednictví v Radě EU, hřebukovým videem, které záměrně vykreslovalo Orbána jako muže na misi.

Velká kolona houkající sirény a blikající modrá a červená světla na cestě „za mírem“. Dramatická hudba, záběry ve stylu akčních filmů a – o 2100 kilometrů později, v hlavním městě Ukrajiny – se objevil

muž, který tvrdí, že dokáže zabránit světové válce.

Když dorazil do prezidentského paláce v Kyjevě, hudba zesílila. Orbán se posadil s ukrajinským prezidentem Zelenskym na „tři hodiny jednání“, které skončilo úsměvy na obou stranách a tiskovou konferencí podáním ruky.

Viktor Orbán jel do Moskvy na bradáč s ruským vůdcem Vladimírem Putinem. | Pool Photo od Valery Sharinfulin přes Getty Images

Jen o tři dny později byl Orbán znovu pryč – vyvolal mnohem větší kontroverzi mezi vůdci EU, kteří trvali na tom, že za ně nemluví; že jeho role maďarského premiéra při řízení Rady EU je diplomaticky irelevantní.

Tentokrát nabídl stejnou ruku v Moskvě Putinovi, ruskému krvežíznivému vůdci, který už roky vede válku na Ukrajině a ohrožuje evropskou poválečnou bezpečnostní architekturu.

Navzdory protestům z Bruselu Orbán hrdě prohlásil, že do Moskvy přijel jako emisar Evropské unie. "Nemůžeme dosáhnout míru bez dialogu a diplomatických kanálů," řekl Orbán v Kremlu. "Zažil jsem,

že pozice jsou od sebe daleko, ale z hlediska obnovení dialogu byl dnes učiněn první důležitý krok." Na konci jeho cestovního videa se objevilo logo maďarského předsednictví s trumpovským sloganem: Make Europe Opět skvělé.

Orbánova návštěva u Putina, během níž se zdálo, že postrádal trochu odvahy patrné z jeho kyjevského videa, měla bumerangový efekt, když v pondělí ráno Putinovy síly bombardovaly dětskou nemocnici v Kyjevě.

Diplomatická mise odpadlíků zabila maďarské předsednictví EU jako kámen, podle jednoho bruselského zasvěceného.

„Členské státy byly již podrážděné heslem ‚MEGA‘. Ale schůzka s Putinem natrvalo zastínila maďarské předsednictví," řekl v pátek pro POLITICO diplomat EU poté, co mu byla udělena anonymita k projednání citlivé otázky. "Takovou schůzkou předsednictví končí dříve, než skutečně začalo."

Ale je to Orbánovi opravdu jedno? Nebo používá předsednictví jako nástroj k tomu, aby se choval tak, jak mu jeho příznivci doma říkají: Vůdce Evropy?

Muž na misi se v pondělí ráno přihlásil z Pekingu .

Maďarský vůdce Viktor Orbán šmejdil jako kočka na pervitinu. | Pool Photo od Valery Sharinfulin přes Getty Images

„Čína je jedinou světovou velmocí, která se jasně zavázala k míru. To je důležité pro Maďarsko i pro celou Evropskou unii,“ řekl Orbán a poklonil se před čínským prezidentem Si Ťin-pchingem, kterého USA – spojenec Maďarska v NATO – obvinily z podpory ruské agrese na Ukrajině.

Ale skutečný důvod Orbánovy smršti prvního týdne předsednictví EU mohl ležet blíže domovu.

Orbánova strana Fidesz právě utrpěla v evropských volbách nejslabší výsledek za posledních 15 let a objevil se nový protikandidát. Péter Magyar byl dlouholetým Orbánovým spojencem, ale v únoru se obrátil proti budapešťskému establishmentu, založil veřejné hnutí, které se stalo stranou — a u volební urny získal téměř 30 procent hlasů. Bylo to nejsilnější vystoupení opoziční strany v Maďarsku za posledních 15 let.

Po těžké recesi a prázdném rozpočtu nemá Orbán veřejnosti co nabídnout, co by mu mohlo získat podporu. Mohl se však prezentovat jako „mírotvorce“, stejně jako to dělal během předvolební kampaně.

„Orbán prakticky od let 2014-15 tradičně buduje rozšiřující se zahraničněpolitický narativ. Současným zřejmým důsledkem toho je vyprávění o ‚Mírové misi‘, které je také o prosazování svých vlastních ekonomických zájmů a které si v posledních volbách velmi silně vybudoval pro svou vlastní voličskou základnu,“ uvedl Botond Feledy, geopolitický analytik společnosti Red. Sníh, řekl POLITICO.

Orbánova taktika by se ale mohla obrátit i proti němu. Velvyslanci EU budou diskutovat o předsednictví a jeho nedávných cestách na svém středním zasedání v Bruselu, což je prvním znamením, že by představitelé EU mohli přejít od samotného veřejného odsouzení ke konkrétním krokům, které by bránily budapešťskému předsednictví.

Podle druhého diplomata EU rostou obavy o Orbána. "Mělo by být jasné, že zastupuje pouze svou vlastní zemi, ale místo toho záměrně zanechal mnoho nejasností," řekl diplomat.

Maďarsko nadále blokuje financování, aby Ukrajině pomohlo získat peníze na nákup zbraní z EU. | Roman Pilipey/Getty Images

Diplomat dodal, že napětí je po prvním týdnu předsednictví vysoké a očekává se, že s blížícím se zasedáním Rady pro zahraniční věci 20. července dále poroste, protože Maďarsko nadále blokuje financování, které má Ukrajině pomoci získat peníze na nákup zbraní z EU.

Třetí diplomat EU, kterému byla také udělena anonymita, aby mohl svobodně mluvit, řekl POLITICO: „Nyní diskutujeme o tom, co přesně dělat ve středu. Je zde velmi jasný politický nesouhlas.“

Je nepravděpodobné, že by Brusel měl chuť okamžitě se pokusit plácnout Maďarsku kvůli Orbánovu globálnímu postavení, ačkoli analytici tvrdí, že existují mechanismy, jak Orbána zbavit prezidentského úřadu.

„Pokud prokážou odhodlání náležitě zareagovat na Orbánovu „šokující a úžasnou“ diplomacii zaměřenou na trolling a zesměšňování EU, mohou se maďarského předsednictví zbavit

během týdnů,“ napsal Dániel Hegedűs , vedoucí pracovník German Marshall Fund. .

Přepsat harmonogram rotujících předsednictví a posunout datum zahájení nadcházejícího polského předsednictví o několik měsíců by vyžadovalo kvalifikovanou čtyřpětinovou většinu v Evropské radě.

Orbán ze své strany nevykazuje žádné známky toho, že by naslouchal výzvam Bruselu ke zdrženlivosti – a pokouší se ukončit své velení. Pokračuje v provádění trestuhodného cestovního plánu, který by Taylor Swift rozplakal: Už je na cestě do Washingtonu na summit NATO tento týden.